

ABBI WAXMAN

Zahrada
nových
začátků

motto román

Zahrada nových začátků

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Abbi Waxman
Zahrada nových začátků – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ABBI WAXMAN

Zahrada
nových
začátků

Praha 2018

Přeložil Jakub Chodil

*Mému manželu Davidovi, mému kamarádovi,
hrdinovi a útěše.*

*Mé sestře Emily, díky níž píšu... vlastně, pro níž píšu...
ale ona ví, co tím myslím.*

*A mé matce Paule Goslingové, která mi tvrdila,
že budu spisovatelka, ještě než jsem se naučila číst.
Teď může prohlašovat, že mi to říkala,
jak to matky rády dělávají.*

Nastal čas, kdy riziko zůstat poupětem bylo větší
než riziko se rozvinout v květ.

Anaïs Ninová

PROLOG

Už je to více než tři roky, co mi manžel zemřel, ale přesto je teď v mnoha směrech užitečnější než kdykoli předtím. Jasně, nemůže vynášet odpadky, ale můžu si na něj báječně zanedávat, zatímco to dělám sama, a celkově je mi skvělým společníkem, navzdory tomu, že ho nelze vidět. Nikdo se mu nevyrovná v roli obětního beránka, protože se nemůže bránit, jelikož byl po smrti spálen. Často si s ním povídám, i když naše rozhovory přešly z metafyzických zkoumání významu smrti k všedním manželským dohadům, co bude k večeři nebo proč platíme tak vysoké daně.

Když umřel při autonehodě, deset metrů od našich dveří, vážně jsem zvažovala, že ho budu následovat. Ne proto, že mi to zlomilo srdce, což byla sice taky pravda, ale spíš proto, že se má mysl nedokázala vyrovnat s výzvami, které život bez něj obnášel. Každopádně je dobře, že jsem to neudělala, protože by na mě čekal v nebi, a páni, ten by byl nasraný. Nekonečné eóny s ním by byly jako věčnost, to vám můžu zaručit.

Zrovna jsem řídila, nechávala mysl bezcílně bloumat, když mi zazvonil mobil. Volala má sestra, Rachel.

„Čau Lil, jedeš vyzvednout holky?“ Usmála jsem se, sotva jsem uslyšela její hlas.

„Jedu. Ztrapňuje nás obě, jak dobře znáš můj denní

program.“ Vyhodila jsem blinkr, na semaforu zpomalila a zahnula. Mobil jsem měla opřený o rameno, přesně tak, jak se to nemá dělat. Občas ohromuju sama sebe.

„Mohla bys mi na zpáteční cestě něco vyzvednout?“

„Měla jsem jet k tobě domů?“ Možná jsem zapomněla. Nebylo to nemožné.

„No, mohla bys. Co já vím? Hele, neviděla jsem holky už pár dní a víš, jak se jim stýská.“

Zasmála jsem se. „Úplně upřímně, ani jednou tě nezmínily.“

Zasmála se taky. „Víš, jednou si přiznáš, že mě milují víc než tebe, a do té doby se neheme z místa.“

Zastavila jsem u chodníku, pozvedla hlavu a zdvořile se usmála skrz čelní sklo na paní učitelku. „Hele, uznávám, že si na tebe potrpí. Co vůbec potřebuješ? Normální věci jako mléko, nebo něco onačejšího jako lubrikant a podpalovač do krbu?“

Náhle do okna udeřila malá ručka, až jsem nadskočila. Zanechala na skle mastnou stopu. Její majitelka, Annabel, pohlédla dovnitř a přimhouřila oči. Její mladší sestra Clare stála za ní a rozhlížela se neurčitě kolem. Za oběma se tyčila upjatě se usmávající učitelka. Vyzařovala dlouho pokoušenou trpělivost a potlačovanou hrozbu, pokud se nevrátím duchem do přítomnosti. Honem jsem odemkla dveře vozu. Nerada bych, aby kvůli mně vytahovala paprsek smrti.

Sestra mi odpověděla: „Potřebuju půl kila slaniny, nějaký parmazán, špagety, vejce, bochník chleba a lahev červeného. Jo, a taky máslo.“

„Zavolám ti zpátky.“ Vzhlédla jsem a pohodila jsem telefon na podlahu. „Potřebuješ pomoc, nebo ji dostaneš dovnitř sama, Bel?“

„Zvládnou to.“

Annabel bylo pouhých sedm, ale měla důstojnost čtyřicetiletého diplomata. Už se taková narodila, s klidem se vyrovnala s kojením, lezením, pevnou stravou a čímkoli dalším, co před ní život postavil. Přístupovala ke světu rezignovaně, jako by byl popsáný v návodu k použití: nějaké to zklamání, ale co naděláš? Zapnula Clare do sedačky, trochu přitom zápolila s popruhy.

„Moc upnuté?“

Clare zavrtěla hlavou.

„Moc volné?“

Clare zavrtěla hlavou a upřela své veliké hnědé oči s důvěrou na starší sestru. Annabel přikývla, obrátila se k vlastní sedačce a zapnula si popruhy s jistotou zkušeného pilota na padesátém letu, vůbec ne jako někdo, komu chybí přední zuby a kdo má ve vlasech sponku s Dorou průzkumníci.

„Můžeme jet,“ oznámila mi.

„Clare?“ Chtěla jsem se ujistit, že malá od snídaně neztratila dar řeči. Pravděpodobně by mi to učitelka zavolala, ale kdo ví, s tím, jak se teď šetří...

„Můžeme jet, brouku.“ Tak fajn...

Zašmátrala jsem po podlaze po mobilu a vytočila jsem Rachelino číslo. Tentokrát jsem ji dala na reproduktor, přístroj si položila do klína a křičela do něj dolů. Koneckonců jsem teď měla v autě holky. Bezpečnost především, lidi. Rachel to zvedla dřív, než to vůbec poprvé zazvonilo. Je velmi zaměstnaná žena.

Hledala jsem mezeru mezi projíždějícími auty a ječela: „Ahoj, proč jsi mi neřekla, ať ti přinesu věci na *pasta carbonara*? A proč si to nemůžeš vyzvednout, až ty pojedáš domů?“

„Protože tě ráda nechávám řešit drobné rébusy, malé výzvy, které tě udrží ve formě. Jinak ti odumře mozek, a kdo bude pak pomáhat holkám s jejich úkoly?“

„Vaříš i pro nás?“

„Určitě bych mohla. Ráda. Proč na mě křičíš?“

„Nekřičím na tebe, rozbilo se mi bluetooth. Ale mám radost, že připravíš večeři.“ Zabočila jsem vlevo.

„Jedeme do obchodu?“ zeptala se Annabel. Věděla jsem, že ač tam nechodí ráda, možná nebude protestovat, když z toho bude koukat něco sladkého na zub.

Přikývla jsem.

„Ještě jedna věc,“ dodala má sestra. „Budeš mi muset říct, jak se to vaří.“

„A pak pojedeme k tetičce Rachel?“ přidala se Clare.

Přikývla jsem a pak zavrtěla hlavou. Má sestra používala svůj jedijský trik na ošálení mysli – *To nejsou ti droidi, které hledáte.*

„Momentík, Rachel, na něco se tě zeptám: když nakupuju i vařím, proč nepřijedeš ke mně domů?“

Chvilí bylo ticho.

„Ach, to je mnohem lepší nápad. Díky! Uvidíme se později.“ Začala zavěšovat.

„Počkej,“ přerušila jsem ji. „Když přijedeš za mnou, můžeš i nakoupit. Já mám s sebou holky, pamatuješ?“

„A jo. Fajn.“ Zavěsila.

Podívala jsem se do zpětného zrcátka na Clare. „Ne, zlatíčko, tetička Rachel přijede za námi.“

Obě vypadaly šťastné, že to slyší. Vážně ji mají radši než mě. A proč by ne? Dokázala proměnit žádost o laskavost v pozvání na večeři a ještě ve vás vyvolat iluzi, jak jste na ni vyžráli.

PŘÍPRAVA VAŠÍ ZAHRADY

Jakmile je půda dost měkká k práci, zryjte ji a nechte pár dní odpočinout.

- Pokryjte půdu vrstvou kompostu silnou dva centimetry. Nevynechte žádné místo.
- Rozmělněte půdu zahradnickými vidlemi. Smíchejte ji s kompostem. Vyhrabte kamení a další nepořádek, aby byla půda hladká.
- Plácek o velikosti tři krát pět metrů je pro začátečníky ideální. Pokud je to na vás moc, začněte s něčím menším. Pamatujte, i jeden truhlík na balkoně je pořád zahradou.
- Na pytlících se semínky je moře informací. Sdělí vám nejlepší podmínky a vhodnou dobu pro sázení. Nějaké nejasnosti? Zeptejte se někoho ve svém zahradnickém centru nebo zavolejte místní zahradnické pobočce. Zahradníci velmi rádi pěstují jiné zahradníky.

PRVNÍ KAPITOLA

Jsem ilustrátorka, což zní skvěle, jako kdybych trávila dny pod rozkvetlým stromem, koupajíc se ve sluneční záři linoucí se mezi jeho listy, s kalíšky plnými vodových barev na kolenou. Ve skutečnosti trávím své dny shrbená v kanceláři u počítače. Slunce si ale užiju, jelikož bydlím v jižní Kalifornii.

Miluju tradiční ilustrace, provedené tužkou a v barvách, a ráda bych měla víc času je dělat, jenže po skončení vysoké jsem si našla práci jako ilustrátorka školních učebnic. Vzala jsem ji, protože jsem si myslela, že to bude báječný odrazový můstek pro moji kariéru, ale ukázalo se, že je to pohodový flek, dobře placený, s takovými benefity, jako je káva zdarma a tolik učebnic, kolik jen zvládnou odnést. Dvaosmdesát procent amerických dětí používá produkty z nakladatelství Poplar Press a používá je už skoro sto let. Miluju to. Naučím se spoustu zajímavých věcí a kreslím obrázky, které si děti budou prohlížet a pravděpodobně na ně dokreslovat kloboučky a kníry. Jednou přinesla domů Annabel jednu z mých knih – *Děti v dějinách, čtvrté vydání* – a já zjistila, že ji používaly tucty dětí a každé z nich k mým historickým postavám přidalo detaily, které by mě nikdy nenapadly. Kdo by to byl řekl, že byl Martin Van Buren tak obdařený?

Ve výtvarném oddělení jsme čtyři, k tomu jeden spisovatel na plný úvazek, tři redaktoři na ověřování faktů a generální asistentka, která tam je od úsvitu věků a v podstatě všechno řídí. Pohlédla na mě, když jsem ráno prošla dveřmi, a našpulila rty.

„Kontrola poslala zpátky tvůj velrybí penis, Lilian.“

Pozvedla jsem obočí. „Rose, jak dlouho ses těšila, až tohle řekneš?“

Ani nemrkla. „Jsem tu od sedmi, takže už to bude pár hodin.“

Šla jsem dál. „Řekni jim, že svůj penis dostanou zpátky ráno.“

Odkašlala si. „Už jsem jim řekla, že ho pošleš dneska, ale později.“

Zastavila jsem se a otočila se na ni. „Proč jsi to udělala?“

Koukala do časopisu, který schovávala pod stolem. „Protože pak jsem mohla říct: ‚Budete to od nás mít odpoledne, ale bude to tvrdé.‘“

„Úplně chápu, proč jsi nemohla takovou šanci nechat plavat.“

Pokrčila rameny. „V záplavě nudy, která je mým každodenním osudem, se chytám každého záchranného lana, co se mi naskytne.“

Moje spolupracovnice Sasha vzhlédla, když jsem vešla. „Hej, řekla ti Rose to o tom tvém penisu?“

„Jo, řekla. Potřebuješ ještě pořád, abych ti pomohla s tou učebnicí biologie?“

„Vývoj slepičího vejce? To počká.“

„Tak fajn.“

Sasha pokrčila rameny. „Slepice by stejně měla být první...“

Aby bylo jasno: výtvarné oddělení Poplar Pressu většinou není místem, kde by se člověk potrhal smíchy. Často je to tu velmi ubíjející, především když upravujeme učebnice chemie nebo podobně. Ale má to tam i své světlé chvílky. A taky je tu káva.

Posadila jsem se, otevřela jsem soubor s velrybím přirozením a podívala se na něj. Nebyla to celá složka plná velrybích penisů, jen jeden poměrně drobný obrázek v učebnici pro veterináře. Nechápala jsem, proč tam vůbec je. Ano, je lepší být důkladný, ale kolik veterinářů bude operovat velrybí penisy? Nebylo moc pravděpodobné, že byste se někdy nemohli se svou andulkou dostat do čekárny před ordinací, protože by se v ní rozvalovala impotentní velryba. Nebo mladý velrybí pár, držící se za ploutve a závistivě hledící na zvířecí miminka v krabicích kolem, mrkající občas jeden na druhého, odkašlávající si a navzájem se podporující. Otevřela jsem si mail. Redaktoři ho poslali zpátky jen proto, že jeden z popisků měl v sobě chybu. Jak si toho vůbec všimli? Vzala jsem telefon a vyťukala číslo.

„Redakce, tady Al.“

„Ale, tady Lili.“

„Čau, Lili, omlouvám se za ten tvůj penis.“

Zavrtěla jsem se v křesle. „Ježíši, co to se všemi dneska ráno je? Všichni melete jen o tom penisu.“

„Takže jako obvykle.“

„Mám dotaz, Ale. Jsi si jistý, že tam je chyba? Editor souhlasí, že to mám správně, takže s čím to porovnáváte, s encyklopedií penisů? PenisCheck 2000?“

Slyšela jsem, jak se zubí. „Nemůžu ti prozradit zdroje kontrolního oddělení, vždyť to víš. Musel bych tě pak

zabít a zbytečně bychom tak přišli o nejlepší ilustrátorku ve firmě.“

Obrátila jsem se na Sashu. „Tvůj přítel mi právě řekl, že jsem nejlepší ilustrátorka ve firmě.“

Obě jsme slyšely Ala se zakuckat. Sasha se ani neobrátila, jen pokrčila rameny.

„Řekni mu, že jsem o něj stejně ztratila zájem, když jsem teď viděla Moby Dickovo náradíčko.“

„Ale, opouští tě kvůli kytovci.“

„Už zas? Ta mrcha. Ne, vážně, náš člověk z akvária si toho všiml, zkontrolovali jsme to u editora a ukázalo se, že jeho původní materiál byl chybný. Nic hrozného, jen kontrolujeme fakta. Vidíme fakt, zkontrolujeme ho. To je naše práce.“

„Hmm, dobře. Netušila jsem, že máte ochočeného odborníka na velryby.“

„Jak jsem říkal, nemůžu prozradit své zdroje, ale jak jinak myslíš, že dva ošumělí chlápci s titulem ze svobodných umění tohle všechno dokáží, když ne díky ohromně tlustému štosu vizitek chytrých lidí s velmi úzkým zaměřením?“

„Něco na tom bude, Ale.“ Zavěsila jsem, opravila to slovo a přeposlala dokument Rose. Připsala jsem, že může ten penis strčit kontrole do schránky, protože jsem věděla, že to ocení.

Zazvonil telefon. Rose. „Chtějí tě vidět nahoře.“

Zamračila jsem se. „Hodlají mě vyhodit?“

Mlaskla. „Netuším. Proč si nenecháš narůst koule a nejdeš nahoru to zjistit sama?“

Proslýchalo se, že Rose byla milenkou prvního pana Poplara a byla umístěna do tehdy ještě uměleckého oddělení, aby ji tam schoval před manželkou. Vzhle-

dem k tomu, že aby to byla pravda, muselo by jí být přes osmdesát, což jí není, dost o tom pochybuju, ale je jasné, že má na někoho nějaké informace. Jinak by ji už dávno vyhodili. Umí jednat s lidmi asi jako lvi umějí jednat s gazelami. Povzdechla jsem si a zamířila nahoru postavit se Robertě Kingové, generální manažerce.

Roberta Kingová je zhruba mého věku, ale máme asi tolik společného jako brusle a sportovní auto. (Není to nejlepší analogie ani pro jednu z nás, ale je to něco, co vždycky říkával táta. Umřel loni, ale já ho udržuji naživu tím, že mu kradu jeho nejlepší materiál.) Roberta a já jsme se setkaly možná tak šestkrát, hlavně na různých pracovních akcích, které měly za cíl vytvořit přátelské ovzduší, čehož bylo dosahováno prováděním pádů důvěry a podobně úmornými zážitky, a pamatuju si jen, že z toho všeho vypadala přesně tak nesvá, jako jsem se já cítila.

Na sobě jsem měla svůj klasický úbor pracující matky, skládající se z dlouhé sukně zakrývajících boty (a pod nimi dvě různobarevné ponožky, ale díky sukni to nebylo vidět), trička s dlouhým rukávem, ve kterém jsem spala, a poněkud vytahaného svetru s věčkovým výstřihem z Targetu. Roberta byla v kostýmku. Voněla po květinách. Já voněla po vaflích.

Usmívala se na mě, jako bychom byly dvě dávné kamarádky, což věstilo, že se mě chystá vyhodit.

„Ahoj, Roberto. Rose říkala, že mě chceš vidět?“

„Ano, ahoj, Lili, pojď dál. Posad' se.“ Odstrčila si křeslo od stolu a překřížila nohy, čímž chtěla vyvolat

dojem, že půjde jen o takový nenucený holčíčí pokec. Já k ní seděla trochu bokem a překřížila jsem nohy taky, stejně jako ona.

„Jak se mají děti?“ Ó, osobní otázka.

„Dobře, díky. Víš...“ Do prdele, vytratil se mi hlas. Proč je to tak těžké? Já jsem žena, ona taky, obě pracujeme v nakladatelství, ovulujeme, potíme se, jíme zmrzlinu a cítíme se kvůli tomu provinile, čteme časopis *People* ve frontě u pokladny, přemýšlíme, co si o nás ostatní myslí. Měly bychom být schopné se uvolnit.

„Dvě malé holky, že?“

Přikývla jsem.

„A jeden mrtvý manžel?“ Fajn, to neřekla. Jen jsem to doplnila ve své hlavě. Lidé se často ptají, když mě neznají: „Ach, a kde je tvůj muž?“ Nebo: „A co dělá tvůj manžel?“ Je velmi těžké neodvětit: „Snad v nebi.“ Nebo: „Ale, momentálně především hnije.“ Každopádně ho nezmínila, nejspíš si tedy pamatovala, že je po smrti, a byla zdvořilá a ohleduplná. Mrcha.

„Takže, Lili. Jak víš, ve vydavatelské branži to poslední dobou není ideální. Rozpočty na vzdělávání se snižují v celé zemi, což má samozřejmě přímý vliv na náš podnik. Poplar se snaží udržet nad vodou tím, že zapustí kořeny v dalších odvětvích.“

Zasmála jsem se. Roberta se zarazila a trochu zamračila. Zrudla jsem. „Promiň... Myslela jsem, že to je vtip... Poplar... anglicky topol... kořeny...“ Přísahala bych, že se ztichlou kanceláří po koberci prohnal trs suché trávy.

Roberta si odkašlala. „Naštěstí se nám naskytla příležitost. Bloem Company je jednou z největších společností přes květiny a semínka na světě.“ Pokývala jsem

hlavou. Dokonce i já o nich slyšela, a to nepoznám kopretinu od kliky u dveří. „Vydali sérii lexikonů květin a hodlají dodělat sérii o zelenině. Požádali nás, abychom je vydali, protože malá firma, která vydala ty předešlé lexikony, zkrachovala.“

Přikývla jsem a zatvářila se moudře, ještě jsem lehce nakrčila čelo, jako že poslouchám zvlášť pozorně. Ve skutečnosti jsem jen jako pes čekala, kdy zazní moje jméno.

„Byli bychom rádi, kdybys je ilustrovala.“

Opět jsem přikývla, ale ona už nic víc nedodala.

„No, to zní jako... zábava.“ Nechápal jsem to. O co tu jde? Proč mě volala k sobě do kanceláře jen kvůli práci? Normálně jsme dostávali zadání nových projektů dole, na krátkých poradách, a pak potvrzené mailem.

Roberta se nadechla. „Je to opravdu velká zakázka.“

„No, na světě je spousta zeleniny.“

„Ano. A lidé z Bloemu ji chtějí pokrýt všechnu. Bude několik vydání a k tomu dodatek.“

„Miluju dodatky.“

„A chceme, abys to udělala ručně, ne na počítači. Vodovkami, tuší, uhlem, jak jen se ti zlíbí. Bloem chce něco uměleckého a nadčasového. A zároveň vydělat na současném zájmu o slow food, organické zahradničení a návrat k zemědělství.“ Z něčeho byla nervózní, slyšela jsem to v jejím hlase. S úzkostí se na mě podívala a vyhrkla: „Bojím se, že jsem udělala něco hrozného. Vážně, vážně hrozného.“

Překvapila mě, protože jsem si nemyslela, že by byla taková, ale připravila jsem se na nejhorší.

„Slíbila jsem, že absolvuješ kurz zahradničení.“ Odkašlala si. „Kurz pěstování zeleniny.“

„Pardon?“ zamračila jsem se. „Řekla jsi kurz zahradničení?“

Roberta se začervenala. „Mluvila jsem po telefonu s paní z Bloemu a ta se zmínila, že jeden ze synů Bloemových vede lekce zahradničení tady v Los Angeles, a já řekla, že tam budeš chodit.“

„Lekce?“

„Ano.“

„Pěstování zeleniny?“

„Ano.“ Mluvila pomaleji, protože jsem zřejmě vypadala nechápavě. „Řekla jsem, že absolvuješ lekce pěstování zeleniny.“ Prohlásila to způsobem, kterým by někdo jiný řekl: „A budeš pomalu ponořena do kádě plné kyseliny sírové, nohama napřed.“

„Nevadí mi chodit na kurz zahradničení. Zní to zajímavě.“ Odmlčela jsem se. „Není to na tři roky a nemusím tam zvedat nic těžkého, že ne?“

Rychle zavrtěla hlavou. „Vždycky v sobotu ráno, po dobu šesti týdnů. Samozřejmě ti poskytneme náhradu za ten čas.“ Když jsem pokrčila rameny, tak dodala: „A dostaneš dny dovolené navíc.“

Klidně bych to udělala jen tak za nic, ale to nemusela vědět. „To zní fér.“

Zachvěla se. „Chodila bych tam sama, ale prostě a jednoduše nemůžu.“

Trochu jsem si poopravila svůj názor na ni. „Proč?“

„Nesnáším červy.“ Otrásla se jako osika, a dokonce snad i zbledla. Pod jejím perfektním make-upem to šlo těžko poznat. „Mám špatnou zkušenost z dětství. Nemůžu ani stát poblíž hlíny, víš co, kdyby náhodou...“

Kousla jsem se do rtu, abych se nezačala vyptávat na detaily. Co znamená špatná zkušenost s červy? Předsta-

vila jsem si ji, jak pobíhá venku, maličká a rozkošná ve značkovém dětském oblečení, jak zakopává, padá na zem, jak jí copánky vlají ve větru, jak zvedá zrak a ocitá se tváří v tvář červu..., který vytáhl pistoli a střelil ji do česky? Který ji kousl do nosu? Vždyť ani nemají pusy. Jenže to lidem nevysvětlíš. Nemůžeš otevřeně zesměšňovat jejich hrůzy. Ale v duchu jsem si poznamenala, že to musím udělat později, v soukromí.

Pořád vypadala znepokojeně. „Tak co, půjdeš do toho?“

Pokrčila jsem rameny. „No jasně, ráda. Určitě mi to dodá inspiraci pro malování.“ Nedodala jsem, že mrkev si stejně dobře prohlédnu v supermarketu, ale pokud si myslí, že tenhle kurz k něčemu bude, tak proč bych se hádala?

Uvolnila se a postavila na nohy. Oblečení se perfektně natáhlo spolu s ní, ani jeden záhyb. Možná měla pod stolem maličkého mužíka, který jí žehlil šaty, zatímco seděla. Moje zůstávaly, jak byly, jako kdyby je někdo zmuchlal do koule a hodil po mně.

„Výtečně. První hodina je tuto sobotu. Můžeš s sebou vzít děti.“

Poděkovala jsem, ona poděkovala, potřásly jsme si rukama a znovu si navzájem poděkovaly a pak ještě něco dodala.

„Velmi se obáváme o budoucnost Poplaru. Ale já vím, že zapůsobíš dobrým dojmem, odvedeš báječnou práci a společnost zachráníš.“

„Jasně, to bude v pohodě.“ Pokusila jsem se zmírnit svůj sarkasmus malým úsměvem.

Poprvé od chvíle, kdy jsem vešla do její kanceláře, se usmála upřímně. „Vím, že ty na to máš.“

Vypotácela jsem se ven a zamířila po schodech zpátky dolů.

Vydala jsem se do mrňavé kuchyňky a nalila si veliké kafe. Na hrnku stálo NEJLEPŠÍ TÁTA NA SVĚTĚ, což bylo docela příhodné, i když jsem si ho vybrala jen proto, že byl veliký jako džber. Rose pověsila nad kávovar ceduli s nápisem: POKUD DOPIJEŠ KÁVU, UVAŘ NOVOU VÁRKU, JINAK TI... ZKOMPLIKUJU ŽIVOT. Myslela to úplně vážně. Sasha jednou zapomněla a Rose spojila veškeré její vnější hovory do kanceláře výkonného ředitele, což znamenalo, že pětkrát za sebou zvedl telefon a na druhém konci byla Sasha. Nakonec jí ředitel navrhl, aby příště dohlédla, že v konvici po ní vždycky nějaké kafe zůstane.

Od stolu jsem zavolala sestře.

„Mohla bys každou sobotu ráno po dobu šesti týdnů pohlídat holky?“

Chvilí bylo ticho. Pak řekla: „Ano, pokud ti nevádí je ke mně přivést a riskovat, že tu budou nazí lidé. Nebo cvičená zvířata.“

Zasmála jsem se. „No tak, tvůj soukromý život není tak vzrušující.“

„To si myslíš ty. Však je to taky můj *soukromý* život.“

„Znamená to ne?“

„Musím to dělat po celých šest týdnů? Nestačí podle potřeby?“

„Takhle je to podle potřeby. V práci po mně chtějí účast na kurzech zahradničení, které jsou každou sobo-

tu ráno během příštího měsíce a půl. Ilustruji knihu o zelenině a myslí si, že mi pomůže, když budu vědět, jak ji pěstovat.“

„Možná mají pravdu.“

„Pochybuj o tom. Odvedla jsem skvělou práci na *Evropských klášterech čtrnáctého století*, a to nejsem ani mnich, ani Francouz, ani pět set let mrtvá.“

„Na tom něco je. Nemůžeš je vzít s sebou?“

„Mohla bych, ale mám pocit, že budou radši s tebou.“

„Co kdybych tam chodila taky a pomáhala ti s hol-kama na místě?“

Odtáhla jsem telefon od ucha a chvíli na něj zírala.

„Ty ses zbláznila? Zahradničení? Vážně?“

Povzdechla si. „Unavuje mě moje práce. Dnes jsem strávila poslední dvě hodiny na telefonu, křičela jsem na lidi, co nikdy nepotkám, ale kteří třímají ve svých upocených prackách budoucnost mojí firmy. V tranzitu se ztratil velmi důležitý předmět a já za to teď dostávám sodu.“

„Páni, musíš být vážně našťvaná. Mluvíš jako sed-miletá holka.“

„Trhni si.“

„Co to bylo za věc?“

„Vždyť víš, normálka. Neocenitelná, tisíc let stará socha koně.“

„No, třeba je jen ve špatné krabici nebo tak.“

„Je v životní velikosti. A na zádech jí sedí nahá žena držící ve vzduchu bezhlavé tělo orla. Ale kromě těchto drobných detailů vypadá jako každá druhá.“

„Aha.“ Zarazila jsem se. „Nevím, co na to říct. Hodně štěstí s tvým ztraceným koněm.“ Zavěsily jsme. Váž-

ně, naše rozhovory každým dnem víc a víc připomínaly hádky starého manželského páru. Tedy až na tu část s bezhlavým orlem, i když vždycky říkám, že nikdy nemůžete vědět, co se děje v cizím manželství.

„Cože to?“ Annabel se nedůvěřivě mračila do zpětného zrcátka.

Opět jsme jely autem. Měla bych si koupit takový ten kuličkový potah na sedadlo. Údajně jsou báječné na záda, ale zůstal by mi po něm na zadku permanentní otisk, a v této oblasti víc nerovností vážně nepotřebuju.

Mířily jsme domů ze školy. Nebo jsme se o to pokoušely – uvízly jsme v koloně aut vyjíždějících z parkoviště. Je zajímavé, jak učitelé tyhle kolony používají coby ukazatele toho, jak moc mají rádi vás a vaše děti. Možná jsem paranoidní, ale jak jinak vysvětlit to, že můžu být první auto v řadě a vidět na své dítě, jak kousek ode mě sedí s prstem v nose a hrabe se v něm s decentností Howarda Cartera ve faraonově pyramidě, zatímco učitelé se můžou přetrhnout, aby dovedly ostatní děti do aut stojících za mnou? Do aut rodičů, kteří častěji posílají do školy sušenky. Do aut rodičů, kteří nezapomenou poslat poděkování po oslavách narozenin nebo obléknout své ratolesti do čistého oblečení víc než jednou týdně. Tváří v tvář jsou vždycky vstřícní, tihle učitelé, ale říkávají věci jako „Ta Annabel je tak zvláštní“ nebo „Dneska Clare zase řekla ve třídě něco tak zajímavého“, případně „Má fascinující slovní zásobu, paní Girvanová. Upřímně ani nevím, jestli tygr *má* klitoris.“

Odpověděla jsem jí s klidem: „Naučíme se starat o zahradu.“

„Já už vím, jak se o ni starat.“ Clare zářila nadšením. „Děláme to ve škole.“

Mrkla jsem na ni přes rameno. „Vážně?“

Přikývla. Annabel začala objasňovat: „Malé děti mají na hřišti zahrádku. Vidíme je, jak se tam hrabou v hlíně.“

„Dala jsem pusu červovi.“ Clare je taková plachá, je dobré to o ní vědět.

„A on ti ji vrátil?“

Zasmála se. „Mami! Červ není ,on‘. Jsou to holky i kluci!“

Páni. Dobrá práce, losangeleský systéme veřejných škol.

„Ano, jsou to hermafroditi,“ upřesnila Annabel.

„Ne, jsou to kluci i holky.“ Clare se nechtěla nechat zahanbit.

Už jsme se skoro dostaly na ulici. „Každopádně, jak jsem říkala, začneme teď o víkendu. Bude to fajn. Tetička Rachel přijde taky.“

„Můžeme si o tom ještě později promluvit?“ Annabel se zřejmě potřebovala poradit se svými lidmi.

„Já do toho jdu.“ Clare ničí povolení nepotřebovala.

Zaparkovala jsem před domem, vypustila holky a odstoupila ode dveří vozu, z nichž se vyvalila malá lavina smetí. Pokaždé když jsem někde parkovala, bylo na první pohled vidět, že jsem tam byla. Vždycky tam zůstávaly obaly od müsli tyčinek, zlámaná brčka z džusíků, posmrkané kapesníky. Zbytky po matkách. Představila jsem si indiánského stopaře, klečícího a studujícího mou příjezdovou cestu: „Kyprá lidská samice

středního věku, míří na jih, obklopena mláďaty.“ Pak by se narovnal a lítostivě zavrtěl majestátní hlavou. „Sotva se vleče.“

Když jsem zavírala dveře auta, povšimla jsem si rozdrcených kusů skla v příkopu u cesty a hned mě napadlo, jestli tam jsou ještě od manželovy nehody. Samozřejmě že to nebylo možné, ale mysl se mi už proti mé vůli naplnila výjevy z toho dne. Rozbité sklo. Náhlé zabouchnutí dveří. Stále ještě horká káva rozlitá po ulici. Zvuk hlasů pracovníků pohotovosti zdeformovaný šumem.

Dorazili velice rychle, když Dan umíral, i když jsem neslyšela sirény. Stála jsem v kuchyni a opakovala si v hlavě hádku, kterou jsme spolu vedli, a napadaly mě všechny věci, co jsem chtěla poznamenat. Byl to oškli-vý ranní spor, šli jsme spát naštvaní, vstávali naštvaní a museli na chvíli vyhlásit pochybný mír, protože bral holky do školy.

„Já se vrátím.“ To byla jeho poslední slova, jen je ne-řekl ujišťujícím, vstřícným hlasem, ale spíš jako termi-nátor, jako kdyby říkal, „ještě jsme neskončili“. Ne že by na tom záleželo. Stejně to nedodržel a už nedodrží.

Vrátila jsem se do přítomnosti a sledovala, jak holky napůl vyskočily, napůl vypadly z auta, jak to umějí jen děti. Pak jsem se natáhla na zadní sedadlo pro jejich aktovky, projekty na výtvarku a pohozené boty. Slyšela jsem štěkat našeho labradora, Franka. Když jsem prošla dveřmi, nadšeně se s námi přivítal, očichal holky ve snaze najít jídlo a pak se odšoural po svém tlustém zadku po koberci pryč.

„Frank má zas červíky, mami,“ oznámila Annabel, mladistvá to veterinářka, a zapnula si televizi.

„Třeba ho jen svědčí zadek,“ nadhodila Clare. „To se stává.“

Povzdechla jsem si a začala vykládat nádobí z myčky. Pes má červy. Clare potřebuje plombu v mléčném zubu, protože jsem špatná matka a dávám jí cukr. Má sestra chce večeri. Pět měsíců jsem se nebyla nechat ostříhat a začínala jsem připomínat bratrance Itta z Addamsovy rodiny. Bratranec Itt byl sice blondák, jasně, zatímco já mám vlasy neurčitého odstínu hnědi, ale stejně. Zachytila jsem pohledem svůj odraz v kuchyňském okně a na chvíli jsem měla pocit, že jsem moje matka. Paráda.

Asi za hodinu dorazila sestra. „Víš, že začínáš trochu připomínat bratrance Itta?“ Odložila tašky s nákupem na stůl a zvedla Clare, která volala něco o psovi a jeho červech. „Počkej, kdo má červy? Ty máš červy?“ Mrkla na Annabel. „Co ty, máš taky červy?“

„Ano.“ Annabel nezměnila výraz, jen zírala na televizor. „Celé hrsti.“

Dala jsem ohřívat vodu na těstoviny a pustila se do přípravy večere. Vzpomínala jsem na časy, kdy jsem pozorovala mámu, jak krájí cibuli za zvuků rádia, vařičku v prázdné plechovce od rajčat, ve vzduchu vůně rozpuštěného másla. Zajímalo mě, jestli byla tak unavená jako já. Každý den jsem kolem čtvrté začala vařit večeri pro holky, což znamenalo i pro mě, jinak bych jedla sama anebo vůbec. A pak se holky najedly (když bylo dobře), vykoupaly, převlékly do pyžam, přečetla jsem jim pohádku a šly spát. Když byl Dan naživu, uprostřed toho dorazil domů, plný dospěláckých myšlenek a nadávek na práci, což mě aspoň špetku rozptýlilo a třeba přimělo použít pár mnohoslabičných slov. Teď

tu občas bývala Rachel, což taky šlo, ale občas jsem se přistihla, jak si potichu prozpěvuju úvodní znělku *Zvědavého George* způsobem, který nasvědčoval nevratnému poškození mozku.

Rachel se ke mně naklonila přes pult a pozorně mě zkoumala. „Naštvala ses kvůli tomu srovnání s bratrancelem Ittem, že jo? Promiň. Bylo to hloupé. Vlastně spíš připomínáš Morticii. Pořád je ti vidět do tváře. A je to hezká tvář.“

Mlčky jsem se na ni dívala a porcovala vařečkou slaninu na kousky. Byla rozkošná, má sestra, na pohled a i jako člověk. Svobodná, ale ne v celibátu, to ani nápad. Jednou se vdala, když byla velmi mladá, a slíbila si, že už to nikdy neudělá. Vyšší než já, štíhlejší (nakonec za sebou nemá dvě děti), s lepšími vlasy a pevnějšími stehny, a přesto jasně dala najevo, že já a mé holky jsme pro ni priorita před vlastními plány. Občas jsem se trápila, že smutné události mého života omezily její svobodu. Jednou jsem jí to pověděla a ona namítla, že smutné události mého života jsou také smutné události toho jejího.

„Poslyš, můj švagr, kterého jsem měla moc ráda, se zabil při bouračce, a má sestra se na chvíli zbláznila, takže na mě zbylo postarat se o holky. To se stalo mně, pamatuješ? Ty jsi jen jedna z rolí v dramatu, kterým je *Život Rachel Anderbyové*, v hlavní roli Rachel Anderbyová, scénář napsala Rachel Anderbyová, režie Rachel Anderbyová. V mém životě jsi jen vedlejší postava. Lili, děcka jsou v závěrečných titulcích výš než ty.“

Nedokázala mi ale namluvit, že ji to nic nestálo, být mi k dispozici, a věděla jsem, že ví, že to vím, a kdyby někdy potřebovala ledvinu nebo se vyhnout kulce, byla

bych její člověk. Aby bylo jasno, měla dost rušný společenský život a občas měla plný i celý víkend.

Scedila jsem špagety.

„Takže co budeš dělat v sobotu odpoledne?“ zeptala jsem se. „Po naší vzrušující lekci zahradničení.“

„Mám rande, co jiného?“ Skládala ubrousky do tvaru labutí, trik, který se naučila jednoho léta, když dělala servírku v restauraci zábavního parku. Tehdy se tedy zdálo, že celé ty tři měsíce byly jen jedna dlouhá, opilecká orgie sezonních pracovníků, ale origami z ubrousků za to celé stálo. Jinak by to bylo jen o fantastickém, častém, nezávazném sexu s dalšími šťastnými mladými lidmi, a kdo by o tohle stál?

„S kým?“ Pozvedla jsem obočí, ale zachovala neutrální tón, trik, který jsem se naučila jednoho léta na stáži v nakladatelství (žádný sex, žádné origami, ale spousty ironie zdarma a tolik záložek, co jsem jen unesla).

„S někým novým.“

„Z práce?“ Rachel pracovala v mezinárodní firmě zabývající se importem a exportem především uměleckých předmětů. Vedla oddělení logistiky a často říkala do telefonu věci jako: „No, sarkofág může zůstat přes noc v Káhiře, ale ať radši kouká být v Budapešti nejpozději v úterý, jinak to papež nerozdýchá.“ Díky práci potkávala mnoho mužů, ale nikdy nechodila s nikým ze své firmy. Abych byla upřímná, byla trošku coura, ale měla své zásady.

„Tak nějak. Potkali jsme se na jedné akci.“

„Hezký?“

Zašklebila se. „Ne, odporný, s křivýma nohama a šilhá. Řekla jsem si, že je načase si rozšířit obzory.“

„Hustý.“

„Mamko?“

Shlédla jsem dolů. Zjevila se u mě Clare. „Ano, zlatíčko?“ Zastrčila jsem jí pramen vlasů za ucho a pohladila ji po tváři. Fyzická dokonalost malých dětí je občas k nesnesení. Má ta holka vůbec póry?

„Chci si malovat.“

„Teď ne, zlatíčko. Už bude večere.“

„Ale já vážně moc chci.“ Bohužel, fyzická dokonalost jde často ruku v ruce s ohromným egoismem. Pramen vlasů jí opět spadl do čela, natáhla jsem se, abych ho dala zpátky.

„Já rozumím, broučku, ale teď se to nehodí. Možná zítra ráno.“

„Ne. Teď.“ Schovala si hlavičku, abych jí nemohla upravit vlasy.

„Běž říct sestře, že je prostřeno, ano?“

Bylo znát, jak se v ní pere hlad se vztekem, jak uvažuje, jestli se rozeře kvůli malování. Naštěstí zakročila Rachel, zvedla ji a odnesla pryč, hlavou dolů, najít Annabel. Vzala jsem scezené špagety, přihodila k nim vejce, sýr, slaninu, máslo a cibuli. Rychle jsem vše zamíchala, aby se vejce prohřála. Povedlo se mi donést pánev ke stolu dřív, než dorazily holky, takže když se konečně usadily na svých místech, už na ně kouřící jídlo čekalo na talířích. Krátce jsem si zatleskala, protože nikdo jiný by to neudělal.

Rachel na mě pohlédla. „Jestli chceš, můžeš jít na to rande se mnou. Jsem si jistá, že má nějakého kamaráda.“ Strčila si vidličku špaget do úst. „No, doufám, že má víc než jednoho, ale to šilhání může leckomu vadit.“

Zamračila jsem se na ni. „Nebud' hloupá.“ O randění jsem před holkami nikdy nemluvila, takže bylo snadné se tomuto tématu vyhnout úplně, když byly pořád poblíž. Nebyla jsem připravená na vztah, holky nebyly připravené na můj vztah, vlastně jsem nehodlala si nikoho hledat, dokud neskončí vysokou. Plánovala jsem je podpořit, až se rozhodnou dát si jeden rok oraz, jezdit po Evropě. Navíc existovala reálná možnost, že budou studovat i pár let po promoci. Měla jsem klid aspoň na dvě desetiletí a tou dobou mi mé ženské partie stejně srostou dohromady jako barbíně.

Donesla jsem všem pití, sobě talíř a konečně jsem se posadila.

„Mami,“ ozvala se Annabel. Natáčela si špagety na vidličku, nedávno se naučila jak. Často je natáčela zbytečně dlouho, asi jen pro zábavu, ale cvičení dělá mistra, ne?

„Ano, zlato?“ Nabrala jsem si sýr navíc.

„Řekla jsem ti, že mám kluka?“

Hodila jsem pohledem po Rachel. „Ne. Kdo to je?“

„James.“

Dobrá, toho jsem aspoň znala. Skutečný kluk, ne vymyšlený.

„Vážně? James je fajn. Působí mile.“ Nacpala jsem si jídlo do úst a poděkovala bohu za Italy. Špagety, pizza, zmrzlina. Kdyby netrávili tolik času sexem a ježděním sem a tam na vespách, určitě by vládli světu.

Annabel se zašklebila.

„Je to blb. Ale chodíme spolu.“

„A on o tom ví?“

Vypadala pohoršeně. „Ne! Jistěže ne!“

Rachel se obrátila na Clare.

„A ty máš kluka?“

„Ne, jsem vdaná.“ Clare to zahuhňala přes klubko špaget, ale usmívala se.

„Vážně?“ Rachel jedla dál. „Kdo je tvůj vyvolený?“

„Frank.“

Frank při zvuku svého jména zabušil ocasem o zem.

„Och. Víš, že tvůj manžel má červy?“

Clare přikývla.

Annabel byla trpělivá, ale přísná. „Clare, nemůžeš si vzít psa.“ Položila vidličku.

„Ale můžu. Stalo se.“ Tohle Clare říkala ráda. „Stalo se“ bylo aplikovatelné na mnoho situací, jako malování po zdi, čurání na podlahu, jedení sladkostí. „Stalo se“, nedá se to změnit, je po všem. Pro ni nebylo nikdy žádné cesty zpátky.

„Ale lidé si nemůžou brát psy.“

„Proč ne? Já Franka miluju.“

Annabel přikývla. „Vždyť to já taky.“

„A lidé, co se milují, se spolu berou.“

Annabel opět přikývla, ale když Rachel otevřela pusku, aby něco namítla, zamračila jsem se na ni a nenápadně zavrtěla hlavou.

„Takže tvůj manžel je pes?“ Annabel nebyla přesvědčená a obrátila se na mě. „Nemůže si vzít psa, mami.“

„Bel, je moc mladá, než aby si mohla brát kohokoli. Ale pokud chce tvrdit, že ona a Frank jsou manželé a ne jen podvraťák a holčička ze školky, proč bychom jí to měly kazit?“

Zamyšleně se na mě dívala.

„Podívej,“ pokračovala jsem. „Minulý týden tři dny předstírala, že vana je korálový útes zamořený elektric-

kými úhoři, a to jsi jí nerozmlouvala.“ Usmála jsem se na ni. „Vždyť je jí jen pět.“

„Jenže,“ vpadla do řeči Rachel, „Frankovi je skoro osm, je to o dost starší muž.“

Podívala jsem se na ni. „Jo, to je na tom ta znepokojivá část, věkový rozdíl.“

„Je to pitomost.“ Annabel to odmítala přijmout.

„No a? Svět je plný pitomostí, zlato, většinou to je považováno za dobrou věc.“

Clare nechápala sestřinu nespokojenost. „Hej, můžeš si vzít Henryho, jestli chceš.“ Henry byl náš králík. Žil na zahradě v kotci a musím přiznat, že jsem občas zapomínala, že existuje.

Rachel se zasmála. „Počkej, toho chci já, je děsně roztomilý.“ O tom žádná.

„Není na tebe trochu malý?“

„Je ohromně nadýchaný.“ Konečně se Annabel s námi naladila na stejnou vlnu. „Má velikánské uši, jako ten přítel, co jsi ho přivedla o Vánocích.“

Rachel si odfrkla. „Jak si tohle můžeš pamatovat? Já si ho stěží pamatuju.“

Clare se teprve rozjížděla. „A máma si může vzít Jane.“ To byla naše kočka.

Annabel opět povadl úsměv. „Máma si nemůže vzít Jane. Zaprvé, Jane je holka, a holky si nemůžou brát holky...“ Rachel otevřela ústa, aby ji opravila, ale Annabel se nenechala přerušit. „Zadruhé, Jane je kočka, a kočky si nikdy nikoho neberou, a zatřetí, máma je už vdaná za tátu, a nemůžeš si vzít dva lidi.“

„Dá si někdo dezert?“ vyhrkla jsem zvesela a vyskočila na nohy.

„Ale táta je mrtvý,“ protestovala pevně Clare.

Začala jsem hlučně poklízet talíře. „Co třeba zmrzlinu?“

„Ano, ale pořád se vzali.“ Spěšně jsem otevřela mrazák.

„Ale je mrtvý. Stalo se.“

Annabel začínala rudnout, špatné znamení. „Ano, ale pořád jsou manželé, tak si nemůže vzít nikoho jiného. Nikdy.“

Zkusila jsem to znovu. „Jéé, chce někdo čokoládovou polevu?“

Clare se na ni zamračila. „Ale co když někoho miluje? Může si ho vzít.“

„Maršmelouny?“

Annabel se postavila a mně došlo, že tohle dopadne ošklivě. Naštěstí to došlo i Rachel.

„Koupel!“ vykřikla, vyskočila a popadla Clare.

Já vzala Annabel, která se začínala třást. Někdy uběhlo několik týdnů, kdy svého tátu ani nezmínila. Ale někdy se prostě zhroutila. Často to vyvolala Clare, protože pro ni to neznamenal tolik. Nebyl jí ani rok, když Dan umřel. Pro ni byl táta jen slovo, něco, co měli jiní lidé, stejně jako poníci nebo příušnice.

Rachel mířila do koupelny a prděla pusou Clare na bříško. Já se posadila a vzala si Annabel na klín.

„Zlatíčko, miluju tebe a Clare a tetičku Rachel. Nikdy si nikoho dalšího nevezmu, rozumíš?“

Trochu plakala, a jen přikývla. Položila jsem si její hlavu na rameno a pohládila ji po vlasech.

„Vždycky budu milovat tvého tátu, rozumíš? Nikdo jiný nikdy nebude tvůj táta – jenom on. A já budu vždycky tvoje máma.“

„A tetička Rachel bude vždycky moje tetička?“

Přikývla jsem, přitiskla ji k sobě silněji.

„A babička...“

„Bude vždycky tvá babička, ano.“

„A Frank?“ Pod stolem se ozvalo zabušení ocasu.

Usmála jsem se. „Vždycky bude Clařin manžel, ano.“

Zasmála se, konečně, a pak jsem ji odnesla do koupelny.

NEZBYTNÉ VYBAVENÍ

Jakákoli nová aktivita je důvodem pro nakupování.

Budete potřebovat toto základní vybavení:

- *Zahradnické rukavice*
- *Hrábě*
- *Vidle*
- *Motyku*
- *Ruční kultivátor či zahradnickou lopatku*
- *Konev či hadici*

Ale pokud nemáte peníze nebo prostor na tyto věci, prostě jen kupte semínka a používejte ruce. Kytkám je to fuk.

DRUHÁ KAPITOLA

Dalšího dne šla Clare odpoledne na návštěvu ke kamarádce. Samantha byla její spolužačka, sbírala figurky zvířátek od firmy Hasbro a dokázala odrecitovat jména a evoluci tří set Pokémonů, tudíž byly nejlepšími kamarádkami na světě. V tomhle směru jsou holčičky jako dospělí muži: potřebují jen jednu dvě společné věci a jsou spolu zadobře. Rybaření. Golf. Záliba v nádrech. Bohužel jsme s matkou Samanthy nenašly ani jednu věc, kterou bychom měly společnou, a tak jsem ji u nich doma jen vysadila a uprchla. Žádný smrtelný hřích v rámci mateřství, ale nejspíš slušné faux pas. Je mi to jedno. Jestli mě budou chtít vyhodit z klubu Matka roku, ať si trhnou nohou. Stejně je to pitomý klub.

Rachel mi zavolala, zrovna když jsme se s Annabel blížily k domovu.

„Chtěla jsem nabídnout, že vyzvednu Clare a zavezu ji domů.“

„Budeš zase u nás? Dvě noci po sobě?“ Zarazila jsem se. „Máš doma už zase protiteroristický tým, co věří, že schováváš pod postelí semtex? Nebo toho chlapa, co si myslí, že jsi vdaná?“

„Mého exmanžela? Ne, jen preferuju žvatlání dětí před tichem svého bytu a chutí toho, co bych si uvařila.“

Čekala jsem. Je to čestná žena, neumí lhát.

„Fajn, před chutí mražené pizzy. Ale jasně, jestli chceš být prostě sarkastická, můžeš si svého zatraceného potomka vyzvednout sama.“

Nakonec to udělala, samo sebou, a byla jsem ráda. Musela jsem za to ale vypláznout svůj podíl masa, takže jakmile holky usnuly, Rachel se pustila do projektu cíleného na resuscitaci Lilina milostného života.

Válely jsme se před televizí v mém obývacím pokoji. Nesledovaly jsme ji, ale hrála, věčná to společnice moderního člověka. Bůh chraň, abychom se ocitly v tichu jen se svými myšlenkami. Když ještě žil Dan, často jsme celé hodiny nepromluvíli jediné slovo. Bylo to báječné.

„Takže jsi neměla sex už skoro tři roky, co?“ Rachel si sundala ponožky a studovala si prsty na nohách.

Pokrčila jsem rameny a pokusila se trefit kousky lega do kbelíku v rohu. „Víc než tři roky, pokud počítáš poslední rok manželství. Byla jsem těhotná a pak jsem měla dítě.“

Zamračila se na mě. „Předpokládám, že některé manželské páry spolu spí v jednom kuse?“

„Jasně, v televizi.“

„Neděláš celý koncept manželství o nic lákavější.“

„Ani se o to nesnažím.“

Došlo mi lego na házení, zrovna když jsem se začala zlepšovat, a tak jsem se přeorientovala na figurky Můj malý Pony. Patřily do jiného kyblíku a při výpočtu trajektorie bylo nutno zohlednit odpor hřívy. Dům býval jako klícka jednou týdně, když zrovna odešla uklízečka, a jen asi na dvacet minut. Zařízen byl ve stylu „malé děti školou povinné“, s podtóny „mladý manželský pár snažící se vytvořit oázu míru“. Klidné barvy, přírodní

materiály, vše pokryto šmouhami od barev a plastovými zvířátky. Jako kdyby spolu hračkářství a buddhistický klášter svedly bitvu, ve které hračkářství získalo navrch a klášter se už jen pasivně bránil. Jak by se od něj asi dalo čekat.

Rachel ležela na gauči a nepřiliš dobře dělala sklapačky. Šokovalo mě to.

„Ty cvičíš?“

„Ne, snažím se dosáhnout na ovladač.“

„Aha.“

„No jo.“ Našla ho pod svým zadkem a začala projíždět kanály. Zastavila na kuchařské show a vrátila se pohledem ke svým prstům. „Máš lak na nehty?“

Pomalů jsem se zvedla. Dříve jsem na nohy dokázala vyskočit. Dokázala jsem vstát a sednout si bez většího úsilí. Teď, když jsem seděla v jedné pozici déle jak pět minut, zatuhla jsem. Cítila jsem se jako Plecháček: *olejničku...*

Vkradla jsem se holkám do pokoje a přinesla malý košík. „Je tu pět odstínů růžové, tři fialové, nějaká zlatá, třpytky, zelená, co voní po mátě, a miniaturní držák na noty, který asi dřív k něčemu patřil... to je vše.“

Pozvedla obočí. „To je Annabelina kolekce?“

Přikývla jsem.

„Kdy sis naposledy namalovala nehty?“

Pokrčila jsem rameny. „Kdo je prezidentem?“

Celá zoufalá si povzddechla. „Ježíši Kriste, vždyť ses vždycky tak fintila! Dělávala jsem si legraci, že trávíš každé ráno v koupelně celé hodiny. Malovala sis oči tak, aby ti ladily k botám.“

„Vdala jsem se. Měla děti. Manžel mi umřel. Přestalo mi na tom záležet.“

Zamračila se na mě. „Jsi pořád naprosto nádherná. Pod vši tou... omšelostí.“

„No děkuju.“

„Víš, co tím myslím. Ty a Dan jste byli jako svobodomyšlný hipsterský král a královna školního plesu. Zlatý pár. Úplně k sežrání.“

„Fajn, nepřeháněj to. Byla jsem hezká. Dan byl hezký. Chápu to.“

„A jsi pořád hodně sexy. Jenom se skrýváš pod maskou mamky středního věku.“ Naklonila se ke mně, aby zdůraznila, co říkala. Kdybych chtěla, mohla bych ji praštit do nosu. Na okamžik jsem o tom uvažovala.

„Páni, Rachel, tomu říkám motivace. Změňme téma, než mě připravíš o poslední kousek sebevědomí.“

Chvilí mě probodávala očima, ale pak to vzdala a začala si barvit každý nehet jinou barvou. Vytáhla jsem svůj notes a začala ji kreslit. Byla krásná, navzdory své touze řídit můj soukromý život. Dlouhé tmavé vlasy, husté a vlnité, jak to moje neuměly, andělsky působná tvář a mozek velmi úspěšné daňové úřednice, nebo někoho takového. Skvělá postava, pevná a plná, kterou se vůbec nemusela snažit udržovat. Bez obav, ono to přijde, až bude mít děti.

„Jen ti povídám, že musíš začít chodit ven a pustit zas někoho dovnitř.“ Soustředila se na své nehty, ale nezmátla mě.

„Ne díky, jsem v pohodě. Ty jsi vždycky byla ta, která měla potřebu lítat od jednoho penisu k druhému, jako závodnice na kládách.“

Chvilí nic neřekla. „Co tím myslíš?“ zeptala se.

„Vždyť víš... když jsou ve vodě všechny ty klády

a oni musí rychle přeskákat z jedné na druhou, aby nespadli do vody.“

„Ne, myslela jsem to o mně. Tvá metafora o závodnicích byla sice bizarní, ale pochopila jsem ji.“

Povzdechla jsem si a pokusila se zakomponovat její zamračené vrásky na čele do své kresby. „Jen jsem tím myslela, že ráda máš přítele. Někdy dokonce několik najednou. Kromě toho krátkého období, kdy jsi byla vdaná.“ Obě jsme otočily hlavu a předstíraly, že pliveme na zem. Byla to rodinná tradice to udělat, kdykoli někdo zmínil jejího bývalého. „Nikdy jsi s nikým nechodila dlouho.“

„A to ze mě dělá ptákochnapku?“

„To existuje? To je opravdické slovo?“

„Mohlo by být.“ Vrátila štěteček do nádobky a nasadila svůj upřímný výraz. Už jsem ho viděla mnohokrát předtím. „Podívej, tohle není o mně a mém zdravém sexuálním apetitu. Je to o tobě a tvém zjevném nezájmu potkat chlapa. Nebo holku. Nebo dvě holky a chlapa, cokoli. Dan je pryč už hodně dlouhou dobu. Jsi pořád mladá a atraktivní a vtipná a sexy, a je čas se zvednout a trochu žít.“

„Rachel, on neutekl do Nebrasky se servírkou z koktejlového baru jménem Lurlene. Zemřel. Náhle, nečekaně, při hrozivé autonehodě, které jsem v podstatě přihlížela. Je to šokující, když je tvá spřízněná duše takhle vyrvána z tváře planety Země. Je to, jako bys zemřela sama. Chce to čas se vzpamatovat. Já se ještě nevzpamatovala. Nech to být.“

Nechtěla jsem se na ni zlobit, protože jsem chápala, že to myslí dobře, ale tyhle rozhovory mě vždycky vyčerpaly.

Vstala jsem, abych mrkla na holky, a doufala jsem, že to pochopí a změní téma.

Zabralo to. Když jsem se vrátila, dokončila své nehty a byla připravená se bavit o něčem jiném. „Hej, abych nezapomněla, Alison mě poprosila, jestli by nemohla někdy pohlídat holky.“

Tohle jsem nikdy nechápala. Lidé, které jsem stěží znala, se nabízeli, že mi pohlídají holky. Na druhou stranu je neznali tak jako já. Rozhlédla jsem se: Frank ležel na křesle a Rachel seděla na pohovce. Já byla na zemi. „Proč by o to proboha stála?“

„Protože některý lidi děti baví. Určitě jsi mezi ně dříve patřila taky, nebo jsi je měla jen tak? Víím, že Dan se do nich nijak zvlášť nehna, takže to muselo přijít od tebe.“

Částečně měla pravdu. Dan si udržoval ohledně potomků auru lhostejnosti, ale když se ukázalo, že čekám Annabel, byl na sto procent se mnou na jedné lodi. Lehával vedle mě, šeptal mému břichu, odpovídal na náhodné otázky, o kterých tvrdil, že slyší. „Ne, to byl *Secretariat*,“ říkával třeba. Nebo „Sněž, cokoli najdeš.“ Nebo „Ano, můžeš mít poníka.“

„No, možná by Alison nejdřív měla holky vidět, než se nabídne.“

Rachel si povzdechla. „Lili, viděla je aspoň padesátkrát. Alison dělá recepční u mě v kanceláři. Hlíádávala je mnohokrát, když jsi byla ve cvokárně a já měla práci.“

„To nebyla cvokárna. Byla to nemocnice.“

„Se zámky na dveřích.“

„No, to ano.“

„A s lithiem a thorazinem a lidmi, co věří, že jsou Amelia Earhartová.“

„To byl jen jeden chlápek.“

„To máš fuk. Snažíš se to zamluvit. Kdy jsme si my dvě naposledy vyšly do města? Kdy ses naposledy lízla a udělala něco, čeho jsi později litovala?“

„Opakuju ještě jednou, kdo je prezidentem?“

Natáhla se pro mobil. „A dost. Volám Alison. Zítra večer si někam vyjdeme.“

„V pátek? Nemáš nějaké plány?“

„Mám,“ odpověděla. „Beru svou sestru na tah. Dělá ze sebe starou pannu, je třeba jí prošťouchnout trubky.“

Zavrtěla jsem hlavou, tentokrát mnohem energičtěji. „Ne, Rach. Já nechci.“

Ale už mě neslyšela, a já si uvědomila, že ji nechávám domlouvát se s Alison. Nakonec, vždycky z toho můžu na poslední chvíli vycouvat.

Zavěsila. „Tak, to by bylo. Z tohohle na poslední chvíli nevycouváš. Víím, že na to myslíš.“

„Já? Nikdy.“

JAK PĚSTOVAT ŘEPU

Řepa si mimořádně potrpí na pH půdy. Dává to smysl, když je v ní celá schovaná. Použijte pH test, ideál je 5,5 až 6.

- Před sázením nešetřete uleželým hnojem a ujistěte se, že má dostatek fosforu..., ale ne příliš dusíku. Příliš mnoho dusíku, a vyrostе vám spousta listů, ale jen velmi mrňavá řepa. Roztomilá, ale nic moc.
- Taky má ráda půdu nad deset stupňů Celsia.
- Semínka zasadte jeden a půl centimetru hluboko a dva a půl až pět centimetrů daleko od sebe.
- Než sklídíte, zaběhněte si koupit kozí sýr. Nic není lepšího než čerstvá řepa s kozím sýrem.

TŘETÍ KAPITOLA

V pátek jsem odešla z práce dřív, protože jsem měla domluvenou schůzku s Ruth Graverovou, svou psycho-terapeutkou. V současnosti byla spíše jen terapeutka, ta psycho- část plná smutku a zoufalství ustoupila do pozadí, jako kdyby příšeru pod postelí bolely zuby a odmítala vylézt, ale stejně jsem za ní párkrát do měsíce zašla. Za Ruth, ne za příšerou. Vždycky jsem předpokládala, že terapie, která začala poté, co jsem byla propuštěna z nemocnice, mi měla pomoci přijmout Danovu smrt a vyrovnat se s ní. Tak daleko jsem ještě ani zdaleka nebyla, navzdory nejlepším snahám doktorky Graverové.

„A proč si myslíte, že to Annabel rozrušilo?“ Ruth Graverová byla přímočará tmavovlasá žena, která vypadala téměř tak inteligentní, jako skutečně byla. Měla auru někoho, kdo by v případě invaze mimozemšťanů a vyhubení poloviny lidské populace organizoval hnutí odporu a rozdělval přídělý zásob. Nevím, možná se v soukromí sjíždí amfetaminem, má tetování na osmdesáti procentech těla a je posedlá ranou tvorbou Franka Sinatry, ale v práci je klidná a profesionální.

Překřížila jsem nohy. „Řekla bych, že to je dost zjevné. Nechce, abych vyhnala jejího tatínka tím, že si vezmu někoho jiného.“

„Řekla, že jste za něj stále vdaná.“

„Ano. Nerozumí tomu, proč by smrt měla ukončit manželský svazek. Ani já to úplně nechápu, abych byla upřímná.“

„Ve vaší mysli jste stále svoji.“ Hlas měla neutrální, samozřejmě. *Nebudu vás soudit, Lilian. Jen přede mnou odhalte svou duši a pořádně jí zatřeste, ať se mrkneme, co vypadne ven.*

Přikývla jsem. „Nejen v mé mysli, všude. Když vyplňuju dotazníky a mám volbu svobodná, vdaná nebo rozvedená, zaškrtnu ‚vdaná‘ a připíšu vedle ‚ovdovělá‘. Proč tam vlastně tahle kolonka není? Byrokracie normálně pokrývá všechno. Kdybych byla aljašská indiánka nebo mluvila jenom urdsky, měla bych svou kolonku, ale coby od vdovy se ode mě čeká, že se přes noc přeměním zas v single.“ Uvědomila jsem si, že si vydloubávám něco zpoza nehtů, a nechala jsem toho.

Kancelář byla vyzdobena v klasickém stylu terapeutky z poloviny století. Ruth tiše čekala, až budu pokračovat. Prohlížela jsem si důvěrně známé věci na policích. Hrneček, který nějaké dítě vytvořilo na hrncířském kruhu, miniatura designového křesla, ve kterém doktorka Gravesová zrovna seděla, plastové pohyblivé figurky Einsteina a Poea. Nic jsem o ní nevěděla, i když jsem se ji občas pokusila přimět mi o sobě něco povědět. Nikdy se nenechala zlákat, což mě štvalo.

Došlo mi, že jsem stále nic neřekla, a usmála se.

„Proč se usmíváte?“

„Protože je to něco, co můžu dělat s pusou. A je to lepší než se mračit. Nebaví mě poslouchat samu sebe si stěžovat.“ Začala jsem si znovu dloubat za nehty. „Unavuje mě, jak se mě lidé pořád na něco ptají, jak se tváří

nadějně, když mě vidí ve společnosti nějakého chlapa, jak je chvíli ticho, kdykoli řeknu, že jsem v pohodě, jak celý svět čeká, kdy se zase začnu s někým scházet.“ Hrdlo se mi stahovalo, ne smutkem, ale vztekem. „Kdyby to Dan přežil, ale byl v kómatu, někde si potichu slintal v nemocniční posteli, nikdo by po mně nechtěl, ať začnu zas s někým chodit, že ne? Tak prostě předstírejme, že je někde zavřený a já že nejsem svobodná žena, protože se svobodná rozhodně necítím.“

Nic na to neřekla, ale vrásky v koutcích očí se jí prohloubily. Obavy. Dobře jsem ten pohled znala. Mrkla jsem spěšně na hodinky a úsměv se mi rozšířil.

„Vypršel nám čas, doktorko Graverová. Uvidíme se příští měsíc.“

Odešla jsem a představovala jsem si, jak tam bez hnutí sedí a padá na ni prach až do chvíle, než se znova objevím.

Už jsem se pokusila, a selhala při tom, zrušit večerní plány. Rachel si prozíravě nechala všechny hovory padat do hlasové schránky. A dokonce měla tu drzost změnit si oznámení na: „Pokud volá Lili, snažící se zrušit dnešní večeri, ani se neobtěžuj nechávat zprávu, protože ji budu ignorovat. Pokud je to kdokoli jiný, poslouchám.“

Píííp.

A taky mě štvalo, jak byly holky nadšené, že přijde Alison. Překvapivě věděly, kdo to je, a měly pocit, že je to skvělá paní na hlídání, přesně jak Rachel říkala.

„Nebudu tady,“ připomněla jsem jim ve snaze jednu z nich rozrušit, abych měla výmluvu nikam nejit.

Přikývly. „Alison má růžové vlasy,“ pípla Clare. A jo, už si ji vybavuju. Možná bych měla mít růžové vlasy. Měly zřejmě docela úspěch.

„Neuložím vás do postýlek.“ Poslední šance.

Opět přikývly. Byl pátek, večerka nebyla tak přísně dodržovaná, když příštího rána nemusely do školy. Bylo jim to fuk.

„Když nám čte, mění všechny hlasy,“ dodala Annabel.

„Já měním hlasy,“ připomněla jsem jí, trochu raněná, s ovladačem od televize v ruce.

„Jo, ale její jsou všechny jiné.“ Chvilí bylo ticho. „Mohla bys to už pustit?“

Alison se objevila v pět i se svými růžovými vlasy, na sobě měla minisukni přes tartanové legíny a tričko s nápisem: POVZNES SE NAD P*ČOVINY. Zatlačila mě do koupelny.

„Rachel říkala, že tě mám přinutit se vysprchovat a hezky se obléknout. Přijde tě vyzvednout v sedm.“

„Řekla ti, v jakém stylu se mám obléct?“ To byl vtip.

„Sexy, ale neformálně.“

Nepochopitelné. Alison vytáhla z kapsy kousek papíru a četla.

„Ten černý top s krajkou, trochu rozepnutý, ta hezká podprsenka, co jsem ti dala k Vánocům, džíny a vysoké boty, hodně make-upu, vlasy ve volném drdolu.“

Podívaly jsme se jedna na druhou.

„Taky říkala, že si máš nalakovat nehty na nohou, kdyby sis v průběhu večera sundávala boty.“

„Musíš si vzít boty, když jdeš ven. Na to je zákon,“ přerušila nás Clare.

„Nejsem si jistá, jestli to je zákon,“ řekla Annabel a podívala se na Alison. „Máma říká, že je, ale občas si myslím, že není.“

Alison se zamračila. „Zákony jsou jen převládající zpuchřelá pravidla hegemonie, zpochybňujte autority.“ Pak po mně rychle hodila pohledem. „Nevadí ti to, že ne?“

„Jo, klidně, nevadí,“ řekla jsem a snažila si vzpomenout, co to je hegemonie. „Jen zpochybňujte.“

Byl to neuvěřitelný luxus mít dvě hodiny jen pro sebe na to se připravit, a tak jsem se rozhodla to prostě přijmout. Holky byly v pohodě, já byla v pohodě, pes s kočkou byli nažraní. Bylo to v pořádku najít si čas jen pro sebe a... uvědomila jsem si, že si ospravedlňuju to, že se jdu osprchovat.

Kriticky jsem si prohlížela svou tvář v zrcadle po nanesení make-upu. Dosáhla jsem věku, kdy méně mejkapu začínalo vypadat lépe než více. Příliš mnoho se ho zachytávalo ve vráskách. Opravdu jsem upřímně věřila, že já budu v tomhle výjimkou. Že má skvělá pleť vydrží věčně a že má odolnost proti celulitidě je genetický dar. Ani jedno nebyla pravda, dvě děti s mým tělem udělaly to, co udělaly s každou ženou, tedy kromě těch chirurgicky upravených. Nebylo to fér, jenže co nadělaš. Vypadala jsem dobře, když jsem se upravila, pokud jste měli celkově nižší nároky. Celkem štíhlá, celkem mladá, trochu sexy, pokud můžete být sexy, když nemáte vůbec zájem o sex.

Rachel zahvívá, když mě přišla vyzvednout. „No jo, to je to, o čem mluvím. Vypadáš báječně.“